آفاق از سینما به تئاتر

همین چند وقت پیش بود که خبر رسید کاوه آفاق، خواننده راك در فیلم سینمایی لامینور به کارگردانی داریوش مهرجویی بازی می‌کند و حالا انتشار اجرای نمایش «راه پله» به کارگردانی سپیده میرحسینی از بازی او روی صحنه تئاتر حکایت دارد. هنرآنلاین این خبر را منتشر کرده و نوشته که آفاق در کنار بهاره رهنما بازیگران اصلی این نمایش هستند که اواخر آذرماه در پردیس شهرزاد اجرا می‌شود.

آقایی در یك نمایش کمدی

انگار سالی یك بار هم که شده، امیر آقایی به تئاتر سر می‌زند؛ او که بهار پارسال با نمایش «مالی سوئینی» روی صحنه رفته بود، آذر امسال در نمایش «چشم عمومی» بازی می‌کند. آن طور که مهر خبر داده این نمایش یکی از آثار کمدی پیتر شفر است که به کارگردانی حسام‌الدین مختاری در پردیس تئاتر شهرزاد اجرا خواهد می‌شود.

مراسم قطع اینترنت با شرکت تارانتینو و خسرو شکیبایی

با بهبود دسترسی به اینترنت بین‌المللی حالا بازار شوخی‌ها و طنازی‌ها درباره اینترنت داغ شده است؛ برخی در فراق شبکه‌های اجتماعی کتابخوان شدند و برخی هم کتابخوان‌ها را تمسخر کردند... واقعا چه خبر بود؟

صابر محمدی

ادبیات و هنر

حالا آمارها، اعداد و ارقام که نشان‌دهنده ضررهای اقتصادی از بابت قطع اینترنت بین‌المللی در ایران است، مخابره می‌کنند.

شاید باورتان نشود اما حوزه‌های مختلف مرتبط با ادبیات و هنر و فرهنگ جزو آسیب‌پذیرترین حوزه‌ها بوده‌اند. این را فارغ از آسیب‌های فراقتصادی ما جرا در نظر بگیرید البته. حوزه هنر خیلی زودتر از کسب و کارهایی که ماهیت آنها بر اساس خرید و فروش‌های اینترنتی بود توانست از فضای مجازی به نفع تبلیغات برای آثار هنری استفاده کند و به مدد رشد رسانه‌های مجازی، شبکه‌های اجتماعی و نرم‌افزارهای مختلف توانست از تبلیغات سنتی هنر جدا و شرایطی را فراهم کند که عملا فضای مجازی بخشی از اطلاع‌رسانی حوزه فرهنگ و هنر را در دست بگیرد. از سوی دیگر در یك دهه گذشته با ایجاد فضای امن در زمینه خرید و فروش بر پایه اینترنت، باز هم این حوزه فرهنگ و هنر بود که پیش از بسیاری از کسب و کارهای اینترنتی، فضای خرید و فروش هنر را وارد دنیای اینترنتی کرد و به همین دلیل ابعاد اقتصادی هنر نیز وارد این عرصه شد.

بر همین اساس می‌توان این گونه تعبیر کرد اگرچه امروزه بیشتر اقتصاددانان به دنبال ضررهای اقتصادی قطع اینترنت در کشور در حوزه تجارت هستند. از همین رو، هنرآنلاین که خبرگزاری هنر ایران است طی گزارشی مفصل نتیجه گرفته که حوزه فرهنگ و هنر از قطعی اینترنت بین‌المللی بیشترین آسیب را دیده است. در این گزارش، حوزه کتاب، تئاتر، هنرهای تجسمی، سینما و موسیقی بررسی شده است.

ما اما اینجا ضمن ابراز افسوس از وارد آمدن چنین آسیب‌هایی بر پیکر نحیف ادبیات و هنر ایرانی، می‌خواهیم از آسیب‌شناسی‌ها عبور کنیم و به متن واکنش‌های نه چندان جدی و البته طنز و کنایه مردم در این چند روز بپردازیم. از قضا بیشتر شوخی‌هایی را انتخاب کرده‌ایم که ارتباطی با هنر یا ادبیات داشته‌اند.

شوخی‌ها از کجا آمد؟

ابتدا اینکه...

شما را نمی‌دانیم اما ما در چند روزی که دسترسی‌مان به اینترنت، قطع یا محدود بود کلی ملت را دیدیم که پای کیوسك‌ها می‌ایستادند و روزنامه‌ها و مجلات را تماشا می‌کردند. حتی دیده شده در مواردی، برخی پا را فراتر گذاشته و علاوه بر تماشای مطبوعات، دست در جیب کرده و نسخه‌ای را هم ابتیاع فرموده‌اند.

گزارش‌ها [کدام گزارش‌ها؟!] حاکی است ملت -تصدق‌شان گردیم- کتاب هم خوانده‌اند در این چند روز گوش شیطان کر. عده‌ای البته در این میان، با وجود دسترسی نداشتن به اینترنت، دل از گوشی‌هایشان نکنده و به حفره‌های نامکشوف تنظیمات آن وارد شدند و آنجا خود را سرگرم کردند. خلاصه این‌که بروز این وضع، سبب‌ساز تولید شوخی‌هایی شد که در بزنگاه‌هایی این‌چنین برای ما ایرانیان مرسوم شده است. چند روزی خبری از دست‌به‌دست شدن این خوشمزگی‌ها نبود تا این‌که با بهبود دسترسی‌ها حالا آرام‌آرام این طنازی‌ها اینجا و آنجا منتشر می‌شوند.

نماینده سینمای جهان در ماجرای قطع اینترنت

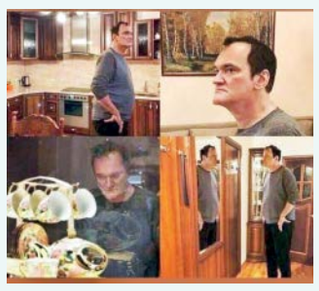

بخشی از شوخی‌ها، علاوه بر این‌که به صورت متن نوشته شده بودند اما تصویرمحور بودند و ارجاع مشخص‌شان به یك عکس بود. این عکس از کوئنتین تارانتینو، کارگردان نام‌آشنای شیفتگان سینما، با این توضیح همراه شده بود:

طوری که این هفته بدون نت گذشت

#قطع_اینترنت

شوخی با کتابخوانی

لابد شما هم در این مدت درباره روی‌آوردن ملت به کتابخوانی شنیده‌اید؛ البته آماری از این بابت در دسترس نیست اما می‌گویند معتادان به اینترنت در فراغ آن، دمی کتاب خوانده‌اند. برخی از شوخی‌ها نیز در همین رابطه است:

ولی واقعا اینترنت اونایی که میگن قطع بود کتاب خوندیم و خوب بود و اینا رو برای همیشه قطع کنید

داشتم کم‌کم صبحا به کتاب خوندن تو مترو رو میاوردم که خدا رو شکر اینترنت وصل شد

در این گزارش برخی از طنازی‌ها با ماجرای قطعی اینترنت را بررسی کرده‌ایم؛ اگر لحن خودمان هم جایی به طنز پهلو زده است به کسی برنخورد

نماینده سینمای ایران در ماجرای قطع اینترنت

این شوخی هم مانند قبلی، تصویرمحور بود؛ یکی از دیالوگ‌های معروف و پخش‌شده فیلم «متری شیش و نیم»... جایی که ناصر خاکزاد [با بازی نوید محمدزاده] پس از مطلع‌شدن از صدور حکم اعدامش، یکی از سکانس‌های به‌یادماندنی فیلم را رقم می‌زند. حالا این شوخی را با همان لحن به جای آن دیالوگ بخوانید:

وقتی تموم زندگیت بشه یه اکانت اینستاگرام.. من می‌دونم بنزین گرون شده می‌دونم... ولی من دلم پر می‌کشه فقط یه باره دیگه برم پشت فرمون آهنگ بذارم استوری بگیرم

سه‌گانه خسرو شکیبایی، سیدعلی صالحی و...

این یکی، فی‌نفسه شوخی نیست، اما سوتی چرا! سوتی‌ای که خب به خنده هم منجر می‌شود. یحتمل کسی که این پست را در صفحه شخصی‌اش منتشر کرده می‌شناسید؛ بازیگر ایرانی که مدتی است جلای وطن کرده است. او تصویری از غروب منتشر کرده و نوشته:

«حال همه ما خوب است اما تو باور نکن»

اما ماجرا به هشتگی که پای نوشته‌اش زده مربوط است:

«#خسرو_شکیبایی».

همین باعث شده که در نظرهای زیر پست به او یادآور شوند که این سطر شعر از خسرو شکیبایی نیست. البته می‌دانیم که این شعر سیدعلی صالحی را زنده‌یاد خسرو شکیبایی خوانده و در قالب موسیقی و شعرخوانی منتشر کرده بود؛ اما خب شاعرش شکیبایی نبود.

ماشین‌های قراضه آقای مترجم در سعادت‌آباد

مجموعه نقاشی‌ها مجسمه‌ها و سازه‌های دستی مهدی سحابی که او را بیشتر به ترجمه ادبیات داستانی جهان می‌شناسیم، این روزها در گالری مژده به نمایش درآمده است

گرامیداشت دهمین سالروز سفر ابدی مهدی سحابی را خانواده‌اش به این ترتیب برگزار کرده‌اند؛ آیین نکوداشت و یك نمایشگاه که از اول آذرماه در گالری مژده، آثار سحابی را در معرض تماشا قرار داده است؛ مجموعه‌ای بسیار متنوع با مدیوم‌های هنری مختلف که بازگوکننده روح تجربه‌گرای مهدی سحابی روزنامه‌نگار، نویسنده، مترجم، نقاش و مجسمه‌ساز است.

اولین اثر از این مجموعه تابلوهای ماشین‌های قراضه، معروف‌ترین آثار مهدی سحابی است. پس از آن هم دیوارنوشته‌های زمان انقلاب دیده می‌شود که در ابعاد مختلف بر دیوارهای این نمایشگاه جا خوش کرده‌اند. در گوشه‌ای دیگر از نمایشگاه مجسمه‌هایی از پرندگان مختلف دیده می‌شود که با چوب ساخته شده و در گوشه دیگری هم می‌توانید صنایع دستی مهدی سحابی را که با چرم ساخته شده ببینید.

رنگ موثرترین و جلوه‌گرترین عنصر در آثار مهدی سحابی است که آن را می‌توان به وضوح در تابلوهای این نمایشگاه دید.

گالری مژده هر لحظه پر و خالی می‌شود و با این‌که این نمایشگاه یك هفته بعد از مراسم بزرگداشت مهدی سحابی برپا شده اما همچنان مشتاقان زیادی برای دیدن آثار دیده نشده از مهدی سحابی از راه می‌رسند. شخصیت پویای سحابی او را ماندگار کرده است. مجید سحابی، درباره آثار برادرش می‌گوید: به نظر من پویایی شخصیت مهدی آنقدر است که می‌تواند هنر دوستان عصر حاضر را نیز جذب کند. او تقریبا در همه زمینه‌های هنری نوآوری داشت. از طرف دیگر توان ادبی بالا و همچنین ذهن خلاق هنری داشت. نقاش‌ها معمولا یك یا دو سبك کار نقاشی انجام می‌دهند اما مهدی سحابی در سبك‌های زیادی فعالیت می‌کرد و این موضوع در کارهای او هم مشهود است. تنوع کاری در همه آثار مهدی یك امر بدیهی و مشخص است، توانایی‌های مهدی سحابی حتی درخصوص ترجمه‌های ادبی که انجام می‌داد هم صدق می‌کند. علاوه بر همه اینها مهدی تعداد زیادی کاردستی دارد، برای مثال از یك فلز خیلی کوچك انگشتر بسیار زیبایی ساخته است، او همچنین با چرم کارهای متعددی را ارائه داده و تعداد زیادی از کارهای او همچنان در خانه قدیمی‌اش وجود دارد. می‌توان گفت که آثار به جا مانده از مهدی سحابی گویای طبع مردمی او و مردم دوستی‌اش است؛ یکسری آثار به‌جامانده از مهدی همچنان دیده نشده هستند. برای مثال بخش زیادی از کارهای عکاسی او که از زمان انقلاب و شلوغی‌های آن دوره است همچنان دیده‌نشده باقی مانده‌اند. مجید سحابی همچنین توضیح داده که عکس‌های برادرش معمولا از وقایع اجتماعی است و او از تجمعات زمان انقلاب و همچنین دیوارنوشته‌های خاص آن دوره عکس‌هایی گرفته که مجموعه عکس‌هایش بسیار دیدنی است.

پرسش‌های تازه درباره مهدی سحابی

مژده طباطبایی، مدیر گالری مژده نیز درباره برگزاری این نمایشگاه به ده سالی که از فقدان حضور این هنرمند بزرگ می‌گذرد، اشاره می‌کند و این‌که او در شاخه‌های متعدد هنری پرتوان ظاهر شده بود. مدیر گالری مژده اما این نکته را هم تصریح می‌کند که فرصتی پژوهش‌گونه دست نداد تا گزیده‌ای از آفریده‌های مهدی سحابی در کنار وجوه شخصیتی و ادبی‌اش مورد کند و کاو قرار بگیرد، در حالی که چنین شناختی برای جامعه هنری ما و تاریخ هنر ما و نیز نسل امروز ضروری است و نباید این سرمایه‌های معنوی گرانسنگ به سادگی فراموش شوند.

کتاب‌ها و ترجمه‌های مهدی سحابی که در چاپ‌های متعدد در کتابخانه‌ها به فروش می‌رسد، بیشتر از فعالیت‌های او در زمینه هنرهای تجسمی شناخته شده است. این نکته را مژده طباطبایی ذکر می‌کند و توضیح می‌دهد: خیلی‌ها اصلا اطلاع نداشتند که مهدی سحابی تا چه اندازه در حوزه هنرهای تجسمی، نقاشی و مجسمه‌سازی زبردست بوده است. من با خانواده مهدی سحابی که صحبت کردم تصمیم گرفتیم دهمین سالگرد فوت او را با شکوه‌تر برگزار کنیم و روی ابعاد مختلف شخصیتی این هنرمند کار کنیم.

مدیر گالری مژده در ادامه تاکید کرد: زمان زیادی صرف برنامه‌ریزی برپایی بزرگداشت هفته پیش و این نمایشگاه شد تا جایی که ممکن است حق مطلب درباره زنده‌یاد مهدی سحابی ادا شود. در این نمایشگاه ما نهایت کوشش‌مان را کردیم تا از تمام دوره‌های خاص، کارهای دیده‌نشده سحابی را انتخاب کنیم و به تماشا بگذاریم. یکی از دستاوردهای چنین دستچینی نائل آمدن به این نکته خیلی مهم است که بسیاری از آثار تجسمی مهدی سحابی خواسته یا ناخواسته از بعد ادبی او تاثیر پذیرفته است، به طوری که خیلی از شخصیت‌هایی که در تابلوهای ایشان می‌بینید برگرفته از کتاب‌های او است که به نوعی در نقاشی‌هایش متبلور شده است. فکر می‌کنم که اگر قرار باشد در زمینه آثار مهدی سحابی مخصوصا در زمینه آثار هنرهای تجسمی او صحبت کنیم، جای بحث زیادی دارد چراکه او در دوره‌های مختلف هنری‌اش کارهایی انجام داده که از توانمندی بالایی برخوردار بوده است.

مژده طباطبایی به ابعاد متنوع توانایی‌های هنری سحابی اشاره می‌کند و به این نتیجه می‌رسد: در نمایشگاه و بزرگداشتی که برای مهدی سحابی برگزار شد نه‌تنها سوالات ما درباره شخصیت مهدی سحابی و کارهایش برطرف نشد، بلکه سوال‌های بی‌شمار دیگری در ذهن ما شکل گرفت و هرچه جلوتر می‌رویم این سوال‌ها بیشتر می‌شود. من فکر می‌کنم مهدی سحابی اقیانوسی است که هرچه جلوتر می‌رویم بیشتر می‌فهمیم چقدر این انسان در زمینه‌های هنری و ادبیات، انسانی تمام‌نشدنی بوده است.

نمایشگاه مروری بر آثار مهدی سحابی با نام «پس از ده سال» از اول آذر به مدت یك هفته در گالری مژده به نشانی سعادت‌آباد، خیابان علامه شمالی، خیابان ۱۸ شرقی، پلاك ۲۷، زنگ یك میزبان هنردوستان است.

عطف

منتخب اشعار بقایی کتاب شد

گزیده اشعار اسدا... بقایی با عنوان میکده در مینا که اختصاص به اشعار این شاعر در قالب‌های دوازده‌گانه شعر فارسی دارد، منتشر شد. مهر این خبر را منتشر کرد و به نقل از بقایی نوشت: این کتاب منتخبی از اشعار من در طول بیش از ۵۰ سال زندگی ادبی‌ام است. اشعاری است که از دوران دبیرستان تا امروز را در بر می‌گیرد و قالب‌های شعری مختلفی را شامل می‌شود که هدفم از این تنوع آن بوده که دوستداران شعر و کسانی که علاقه‌مند به سرودن هستند فراموش نکنند که تمام قالب‌های دوازده‌گانه شعر فارسی قالب‌های خوبی هستند، هر چند در این دفتر بیشتر غزل آمده است.

موزه بالتیمور زنانه می‌شود

موزه هنر بالتیمور در ایالات متحده اعلام کرده که از ۲۰۲۰ به بعد فقط آثار هنری هنرمندان زن را خریداری می‌کند و گویا در حال حاضر فقط ۴ درصد از آثار این موزه به هنرمندان زن تعلق دارد. قرار است سال ۲۰۲۰، دست‌کم ۲۰ نمایشگاه مختلف از هنرمندان زن سبك‌های گوناگون در این موزه برگزار شود و آن‌طور که ایسنا به نقل از سی‌ان‌ان نوشته، موزه هنر بالتیمور دو سال زمان صرف اتخاذ این تصمیم کرده و در حقیقت این تصمیم به همت مسوولان زن این موزه گرفته شده است. کریستوفر بدفورد، مدیر این موزه در این باره گفته: سال ۲۰۲۰، همان بسط دادن ارزش‌های اخلاقی است که مدت‌ها از دغدغه‌های اصلی این موزه بوده است. از نظر من ساختن یك مجموعه دائمی همان خلق ابدی یك داستان است. این تصمیم موزه هنر بالتیمور با استقبال گرم فعالانی مواجه شد که همواره خواستار رعایت برابری‌های جنسیتی و نژادی بیشتری در دنیای هنر بودند. اخیرا نیز گزارشی توسط مجله هنری آرت‌نت نیوز درباره آمار آثار هنری زنان در موزه‌ها و موسسات هنری سراسر جهان منتشر شد که طبق آن فقط ۱۴ درصد از نمایشگاه‌های فردی و گروهی ده سال اخیر به زنان عرصه هنر تعلق داشته است و آثار زنان سهم ۱۱ درصدی را در فروش به خود اختصاص داده‌اند.

دنگ

سروهای ایستاده در تالار وحدت

قطعاتی برگرفته از اشعار حافظ، سعدی و چند شاعر معاصر در یك کنسرت به آهنگسازی و رهبری حامد صقیری اجرا می‌شود. هنرآنلاین درباره این کنسرت به نقل از روابط عمومی و امور بین‌الملل بنیاد رودکی نوشت: کنسرت «سروها ایستاده می‌میرند» به رهبری حامد صقیری هفتم آذر ساعت ۲۱ و ۳۰ دقیقه در تالار وحدت اجرا می‌شود. در این کنسرت قطعات «از شمشیر سرافشانش»، «قسم به عهد ناگسسته‌ام»، «خیال خواب دوشین»، «چون فغانی خموش» و «هزار بادیه سهل است با وجود تو رفتن» به آهنگسازی صقیری نواخته می‌شود. اشعار این قطعات از حافظ، سعدی، حامد صقیری و امید صائب است.

رویداد

تقدیر از پیر سنتور

آیین سپاس استاد مجید کیانی، نوازنده، مدرس سنتور و پژوهشگر موسیقی ایرانی با حضور پیشکسوتان و اهالی موسیقی در فرهنگسرای ارسباران برگزار می‌شود. روابط عمومی فرهنگسرای ارسباران در این باره خبر داده که این آیین با سخنرانی اسماعیل تهرانی نوازنده و آهنگساز، محمد جلیلی‌عندلیبی نوازنده و آهنگساز، ساسان فاطمی مدرس و پژوهشگر موسیقی و امیرحامد حسینی پژوهشگر فرهنگی به دبیری شاهرخ سرلك با همکاری انتشارات و موسیقی عارف برگزار می‌شود. رونمایی از تمبر یادبود استاد مجید کیانی به پاس سال‌ها خدمات ارزنده این هنرمند برجسته عرصه موسیقی بخشی از این مراسم است. علاقه‌مندان برای حضور در این مراسم می‌توانند جمعه ۸ آذر ساعت ۱۸ به فرهنگسرای ارسباران به نشانی خیابان شریعتی، بالاتر از پل سیدخندان، خیابان جلفا مراجعه کنند.